

Setomaa käsitöömeistreid liidab nüüd ülesetomaaline organisatsioon

MTÜ Seto Käsitüü Kogo (SKK) eesmärk on setu traditsioonilisel käsitööl põhineva ettevõtluse arendamine. Selleks tegeldakse setu käsitöötraditsiooni tutvustamisega ja edasiandmisega.

Tõuke ülesetomaalisteks käsitööalasteks tegevusteks andis Setomaa Valdade Liidu juhitud kaheaastane (2006–2007) projekt „Business meets culture in Setomaa”. Projekti eestikeelseks vasteks saigi algul „Seto Käsitüü Kogo”, mis 2006. aasta suvel võttis endale nimeks praeguse MTÜ Seto Käsitüü Kogo. Sealt ka väike segadus nimega – projekti ja organisatsiooni on vahepeal segamini aetud ja üheks ettevõtmiseks peetud, selgitas projektijuht Sigre Andreson. „Tegelikult on MTÜ elanud oma elu paralleelselt projektiga ja kui kaheaastane projekt 2007. aastal lõppes, siis MTÜ Seto Käsitüü Kogo on alles oma tee alguses.”

“Idealis näeme ajaloolisel Setomaal, nii Eesti kui ka Venemaa poolel, tegutsemas erinevaid väikseid käsitöökodasid, kust saab osta loodus- ja inimsõbralikku toodangut, kuid õppida ka mitmesuguseid töövõtteid,” selgitas juba 2006. aastal Setomaa Valdade Liidu juhatuse esimees Margus Timmo Äripäevas. Setomaa käsitöökojad võivad olla head partnerid ka kutsekoolidele, pakkudes nende õpilastele praktilise töö tegemise võimalusi. Seto Käsitüü Kogo arvukad liikmed käivad sageli messidel ja teistel üritustel, et setu kultuuri edasi kanda.

President tutvumas Seto kuningriigi laadal pakutavaga

Tänu kõnealusele projektile on olnud võimalus üles ehitada üks ülesetomaaline organisatsioon. „Sellest on olnud tohutult suur abi, et oleme saanud tööle võtta inimesed (olugi, et osalise tööajaga), kes saavad oma tegevuse eest tasutud,” ütles projektijuht Andreson. „Projekti käigus õppisime organisatsiooni ülesehitamist – kõik tuli nullist luua – alates raamatupidamisest, lõpetades tegevuskava koostamisega. Saavutused on samuti sellega seotud – nüüdseks on olemas 41-liikmeline ülesetomaaline organisatsioon, mida kutsutakse Setomaa asjades ja tegemistes kaasa kõnelema. Tasapisi tõuseb ka käsitööga tegelevate ettevõtjate arv.”

Alati on organisatsiooni loomise alguses ootused suured, nende teostamisel tekib probleeme. „Nii on ka meil oma arenguetapid ja raskused nende läbimisel,” ütles Andreson. „Kõige raskem on kaasamise teema. Inimesi on väga vähe ja need, kes teevad, tegutsevad juba seitsmel rindel. Ilmselt on nüüd käes murdepunkt, kus inimesi juurde kaasamata edasi minna ei saa. Lihtsalt jaks saab otsa!” Andresoni sõnul on ka selles osas väga hea koostöö Setomaa Valdade Liidu juhatusega, kes teeb pidevalt tööd selle nimel, et inimesi juurde tuua.

Mõnikord on nii, et see mõju, mida mingi projekt või tegevus peaks andma, on ühe eesmärgiga, aga mõju võib olla väga ootamatu ja lai. Nii sai Seto Käsitüü Kogo oma kirjakasti ühe e-kirja, mille sisu oli üldjoontes järgmine – „Tere! Ostsime Setomaale talu ja sooviksime, et mõni meister selle üle vaataks, aga kõigil on väga kiire! Leidsime teie organisatsiooni kontaktid internetist, äkki oskate aidata!” „Kiri saadeti edasi arhitektuurinõustajale ning ühele meistriale, kes asja kohapeal vaatamas käisid. Tänašeks päevaks, umbes aasta pärast seda kirja, on noor pere Tallinnast kahe lastealapsega Setomaale elama asunud, kuigi talu osteti kindla plaaniga endale sinna suvekodu rajada. Kaugelt pealinnast vaadates võib tunduda see väga pisike asi, aga Andresoni sõnul on iga noore pere (eriti veel lastega) maale elama asumine väga tähtis ja suur rõõm!

Fotode autor: Sigre Anderson

Andresoni sõnul on tegutsetud kaks aastat. „Ilmselt on mõistlik maha istuda ja mõtiskleda, millised eesmärgid endale seada,” tõdes projektijuht. Tema sõnul tahaks ta eriti aidata tekstiiliga tegelevaid ettevõtlikke naisi, sest tundub, et just tekstiili poolelt on raske leida seda oma kvaliteetset käsitöötoodet, mille valmistamisega ennast ära toita.”

Andreson näeb organisatsioonile olulisena ka tõsisemat mõtlemist jätkusuutlikkusele, kuidas tagada kitsamates oludes organisatsiooni toimimine. Siia hulka kuulub kindlasti Seto Käsitüü Kogo ja Piiriääre Energiaarenduse (PEA) ühise büroo sisseseadmine.

Setomaa arengu programm

Toetuse saaja: MTÜ Seto Käsitüü Kogo

Toetuse suurus: 231 655 krooni

Projekti kestvus: 2006 - 2007

Toetatud tegevused:

- Bürootehnika ostmine
- Täienduskoolitus
- Tsööriklaudade ja käsitüüõdakute ostmine
- MTÜ kodulehekülje koostamine
- Koostöö Venemaa-poolse Setomaaga
- MTÜ liikmete ja tegevuse reklaam
- Seto käsitööalase nõustamissüsteemi väljatöötamine ja töölerakendamine